

Dalby 55

Vad är/var Dalby 55?

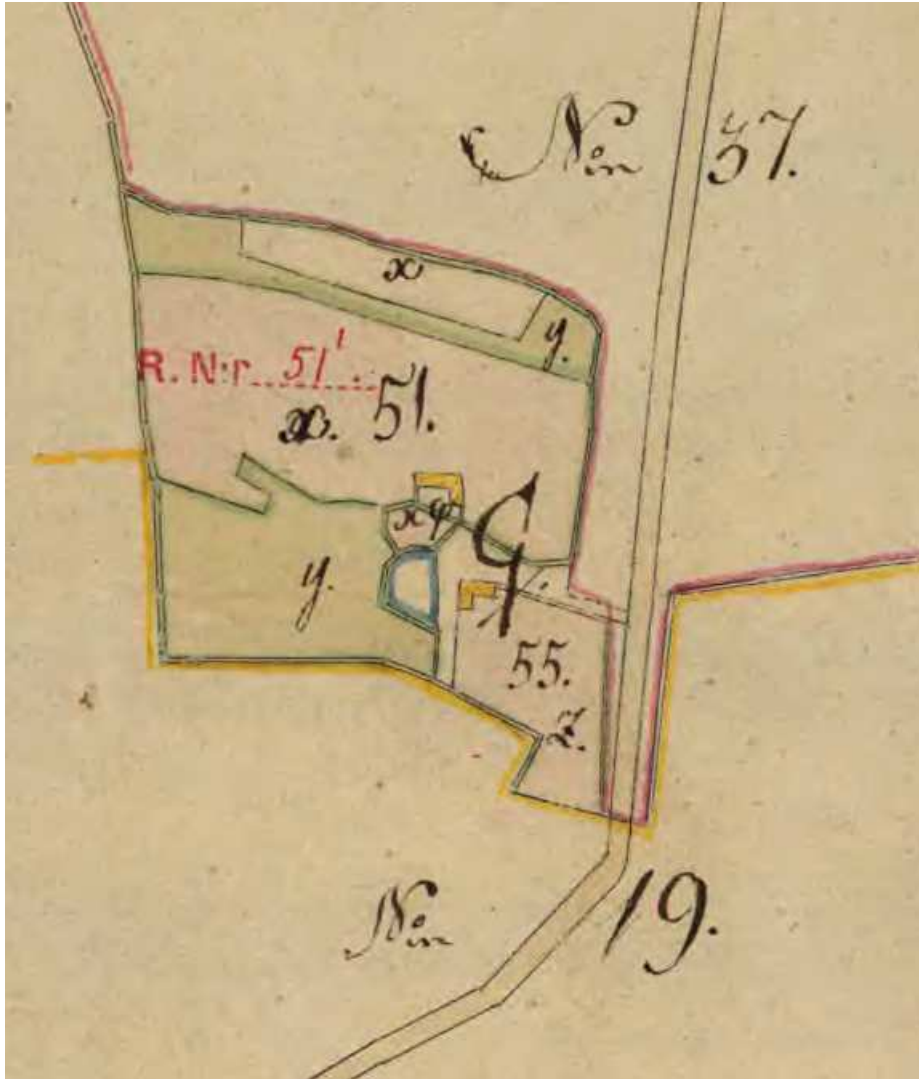
Jo, Dalby 55 var ett litet stycke mark, som låg innanför Sandbyvägen, strax norr om nuvarande Västra Fäladsvägens infart. På marken fanns ett hus med tillhörande lada. (OBS, fotot ovan är från 1955)

Här är en ungefärlig karta över tomten, lagd på en ny karta. Svart är tomtgränsen och det röda är en ungefärlig placering av huset.

Huset och tomten ägdes av Kungsgården, och Kungsgården arrenderade i sin tur ut det till en "husman" med tillhörande familj. Husmannen skötte sin lilla tomt, och odlade där en del av det som behövdes i hushållet. Husmannen gjorde också dagsverken på Kungsgården, d.v.s. han var tvungen att ställa upp och arbeta med jordbruket på den stora gården. Det kunde vara mycket betungande. Ofta, så hade en husman mellan 100 och 200 dagsverksdagar på Kungsgården. Dessutom, så betalade han en mindre årlig arrendeavgift.

Den första riktiga kartan över Dalby 55 är från 1813:

Här ser man Dalby 55:s lilla tomt utmed Sandbyvägen, som löper tvärs över bilden. Den större tomt på kartan är en annan gård/tomt, som tillhörde Kungsgården: Dalby 51.

Den första gången, som Dalby 55 nämns i längderna är 1810. Då bodde där Bengt Hallberg och hans hustru Pernilla Nilsson. Bengt jobbade inte på Kungsgården, utan på den intilliggande Kronedal, samt på Arendala, halvvägs till Lund.

1820 övertogs huset av Jöns Åkesson och hans hustru Metta Jeppasdotter. De fick 6 barn, som bodde med dem i huset. De hade en dräng och en piga. Dessutom bodde Jöns föräldrar, Åke Nilsson och Maria Åstadsdotter, i huset.

1830 är det dags för nästa husman att överta huset. Han kallas sig för Åbo. Åbo är man, om man äger en egen gård. Han ägde inte detta hus, men bodde sannolikt i det. Troligtvis, så arrenderade han en större bit mark av Dalby 28 väster om Dalby och hade då rätt till benämningen åbo. Hans namn var Lars Åkesson, och han var bror till föregående husman. Hustrun hette Johanna Pehrsdotter. De fick 6 barn, varav 2 dog unga. Lars Åkesson och hans familj bodde på Dalby 55 åtminstone tills 1858.

Lars Åkesson dog 1868-02-25, enligt tidningsnotisen från Folkets Tidning. Som synes nedan, så hade han även varit nämndeman.

Dödsfall.

Att förre Nämndemannen

LARS ÅKESSON

lugnt och stilla afsomnade i Dahlby Lördagen den 22 Februari, efter en lefnad af 71 år, 11 månader och 9 dagar, sörjd och saknad af Maka, tre barn och tio barnbarn, varder härmed släktingar och vänner tillkännagifvet.

Mellan 1858 och 1880 finns inga kyrkoböcker bevarade för Dalby församling. De brann upp i en brand i Torna Hällestad.

1882 finns torpareänklingen Jöns Olsson på Dalby 55. De första åren bor hans son, Hans, hos honom, men sedan bor han ensam i huset till sin död 1909. Han dör i sjukdomen: ålderdomssvaghet!

Dalby 55 har troligtvis förfallet under torpare Jöns Olssons tid. Mellan 1909 och 1915, så finns det ingen, som bor på Dalby 55.

1915 säljer Kungsgården, som ju äger marken, Dalby 55 till änkan Beata Hellquist, som redan innehar den större tomten norr om Dalby 55, nämligen Dalby 51. Båda tomterna slås samman och kallas för Gröna lund.

Det som blir kvar av tomten Dalby 55 är den gröna rutan i kartan nedan: hus och köksträdgård (se även fotot från 1955 ovan).

1914 flyttar grovarbetaren Jöns Jönsson och hans hustru Hanna Nilsson in i huset. Han dör 1928 och hans hustru flyttar då till Dalby 37.

1930 är det John Andersson och hans hustru Olga som bosätter sig i huset. Många i Dalby kommer fortfarande ihåg John, men kanske då som Sisselas John (Sissla-John). Hans mor hette Sissela, och därför kallades han så.

De bodde i huset till 1981, då Olga dog. John dog året innan. Det finns många historier om Sissla-John, kanske mycket beroende på att han ibland tittade lite för djupt i flaskan. John hade lite höns i huset utmed Fäladsvägen.

Jag har fått tillstånd av min gode vän Inge Larsson att återberätta en historia om Sissla-John:

Vi hade hönseri och sålde dagsgamla kycklingar. En återkommande kund var SisslaJohn och han köpte alltid Sussex kycklingar. En gång tyckte han att affären skulle avslutas med en sup. Mor påtalade då att vi inte bjöd våra kunder på sprit. Men jag är ju stamkund fortsatte han utan att övertyga mor. Till slut sa hon att du får gå och fråga Emil. SisslaJohn gick ut på åkern där far körde och harvade. Efter 10 minuter kom han tillbaka med ett leende på läpparna och sa: "Emil är en

djävla bra karl". Mor tog det som ett tecken på att far låtit sig övertalas och gick och hämtade flaskan och fyllde ett brännvinsglas till bredden, på Sisslajohns uppmaning. Sedan svepte han drycken utan att bita av. Därefter tackade han för sig och gick i väg med Sussex kycklingarna. När far kom hem undrade mor om vi i fortsättningen skulle bjuda våra kunder på sprit. Far var först oförstående men sedan förstod han att Sisslajohn lurat dem Han hade aldrig vid deras samtal bett om någon sprit. Mor var sur, men far log åt Sisslajohns förslagenhet och dessutom hade han fått en historia att berätta, dock till priset av minskad nivå i brännvinsflaskan.

Nedan är ett par foto, som de nuvarande ägarna av huset på Profossvägen 3, Annika o Peter Österlind, tog innan huset revs.

Ett par bilder som Sture och Evy Nilsson har tagit. Från rivningen av huset.

Slutligen en bild på John och Olga Anderssons grav på Dalby kyrkogård:

